EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 10 februari 2014

inzake de normering van de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector

(CON/2014/12)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 16 december 2013 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van het Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake een conceptvoorstel van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna het 'conceptvoorstel').

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het derde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen[1], aangezien het voorstel De Nederlandsche Bank (DNB) betreft. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van het voorstel

1.1 Het conceptvoorstel hanteert de ministerbezoldiging als de berekeningsbasis van de bezoldiging van topfunctionarissen en begrenst de salarissen van topfunctionarissen tot een maximum van 100% van een ministersalaris, in plaats van de huidige bovengrens van 130%. Alhoewel de tekst van het conceptvoorstel DNB-topfunctionarissen niet met name noemt, blijkt uit de definitie van 'topfunctionarissen' in het conceptvoorstel dat de conceptvoorsteldefinitie van toepassing is op DNB-topfunctionarissen.

1.2 Het conceptvoorstel omvat een overgangsregeling met twee categorieën topfunctionarissen. De eerste categorie betreft topfunctionarissen wier bezoldiging op 1 januari 2013 hoger is dan de huidige wettelijke maximumbezoldiging van 130% van een ministerssalaris (€ 228,599). Deze bezoldiging blijft vier jaar ongewijzigd, en wordt vervolgens in drie jaar verlaagd tot 130%. Na deze drie jaar wordt hun bezoldiging in twee jaar tot 100% teruggebracht. De tweede categorie betreft topfunctionarissen wier bezoldiging gelijk is aan, dan wel lager is dan de huidige wettelijke maximumbezoldiging van 130% van een ministerssalaris, maar hoger is dan het voorgestelde

1 PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

maximum van 100%. Hun bezoldiging blijft vier jaar ongewijzigd en wordt vervolgens gedurende de drie volgende jaren verlaagd tot de nieuwe wettelijke maximumbezoldiging van 100%.

1.3 De Wet houdende regels inzake de normering van bezoldigingen van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector[2], die het conceptvoorstel wijzigt, had met ingang van 1 januari 2013 reeds een maximumbezoldiging voor deze topfunctionarissen ingevoerd. De beloningscomponent van de bezoldiging bedroeg € 187 340[3]. De ECB werd ter zake van deze wet niet geraadpleegd, ondanks het feit dat de wet tevens van toepassing is op DNB-functionarissen.

2. Algemene opmerkingen

De ECB begrijpt dat, zoals verwoord in de aan het conceptvoorstel gehechte memorie van toelichting, economisch en sociaal gezien de Nederlandse regering de maximumbezoldiging van topfunctionarissen moet beperken, rekening houdend met economische omstandigheden in Nederland en daarbuiten, alsook dat de Nederlandse regering thans tracht de overheidsfinanciën te stabiliseren[4]. Luidens de memorie van toelichting is het oogmerk van het conceptvoorstel niet salarisverlaging, maar veeleer het bezoldigingsniveau van Nederlandse topfunctionarissen sociaal aanvaardbaarder, evenwichtiger en meer verantwoord te maken.

De in paragraaf 1.2 gememoreerde overgangsregeling geeft de betrokken topfunctionarissen een redelijke termijn om zich aan hun nieuwe financiële situatie aan te passen, dan wel een andere baan te vinden. Aangezien een bezoldigingsverlaging voor de topfunctionarissen aanzienlijke financiële gevolgen kan hebben, is een dergelijke overgangsperiode welkom. Dat het huidige bezoldigingsstelsel vier jaar ongewijzigd blijft en de bezoldigingen vervolgens in drie jaar verlaagd worden, leidt ook tot transparantie.

3. Specifieke opmerkingen

3.1. Financiële onafhankelijkheid

3.1.1 De ECB-convergentieverslagen en diverse ECB-adviezen[5] zijn nader ingegaan op specifieke aangelegenheden die van belang zijn voor bankautonomie in personeelszaken. Aangaande de financiële onafhankelijkheid van een nationale centrale bank (NCB) mogen lidstaten niet raken aan de mogelijkheden voor een NCB om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden, welk personeel de NCB nodig heeft voor het onafhankelijk uitvoeren van de taken die het Verdrag en de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank haar toebedeeld hebben. Bovendien is niet toegestaan dat een NCB een beperkte of geen controle heeft

2 Wet van 15 november 2012, gepubliceerd in het Staatsblad nr. 583 (2012).

3 Dit bedrag bestaat uit het brutoministersalaris x 130%. De overige bezoldigingscomponenten zijn het werkgeversaandeel sociale premies, belastbare onkostenvergoedingen en pensioenaanspraken.

4 Zie ECB-Advies CON/2009/47. Alle ECB-adviezen worden gepubliceerd op de ECB-website: www.ecb.europa.eu

5 Zie de Adviezen CON/2008/9, CON/2008/10, CON/2009/45, CON/2009/47, CON/2010/42 en CON/2010/51.

over haar personeel, of dat de regering van een lidstaat het personeelsbeleid van de NCB kan beïnvloeden.

3.1.2 Artikel 7, lid 3 van het conceptvoorstel voert een geleidelijke bezoldigingsverlaging voor DNB-topfunctionarissen in. Om de DNB-autonomie in personeelsaangelegenheden te beschermen, dient de Nederlandse overheid ervoor zorg te dragen dat wijzigingen van wettelijke bepalingen inzake de bezoldigingen van de leden van DNB's besluitvormende organen en DNB-personeel vastgesteld worden in nauwe en effectieve samenwerking met DNB, terdege rekening houdend met DNB-standpunten, zulks om te waarborgen dat DNB haar taken steeds onafhankelijk kan blijven uitvoeren[6].

3.2. *Personele onafhankelijkheid van de leden van DNB's besluitvormende organen*

Artikel 130 van het Verdrag verbiedt onder meer dat nationale regeringen leden van de besluitvormende NCB-organen bij de uitoefening van hun taken beïnvloeden. Het conceptvoorstel regardeert niet alleen DNB-topfunctionarissen, maar meer in het algemeen, alle topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector. De ECB begrijpt dat het conceptvoorstel deel uitmaakt van een breder opgezette wetshervorming die beoogt de bezoldiging voor alle functionarissen in de publieke en semi-publieke sector te verlagen. Bovendien omvat het conceptvoorstel een overgangsregeling vooraleer de bezoldigingswijzigingen geëffectueerd worden. De lidstaten mogen evenwel niet trachten de leden van de besluitvormende NCB-organen te beïnvloeden door wijziging van nationale hun bezoldiging betreffende wetgeving, welke wijziging in beginsel de aanstellingsvoorwaarden onverlet dient te laten. Derhalve dient het conceptvoorstel specifiek te bepalen dat een dergelijke wijziging slechts voor toekomstige benoemingen dient te gelden[7].

Gedaan te Frankfurt am Main, 10 februari 2014.

[getekend]

De President van de ECB

Mario DRAGHI

6 Zie het ECB Convergentieverslag, 2013, blz.27.

7 Zie het ECB Convergentieverslag, 2013, blz. 27 en de Adviezen CON/2011/104, CON/2011/106, CON/2008/10 en CON/2010/42.